

"KELEIVIS"
PARANKIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ
LAIFRASTIS, LEIDŽIAMAS
J. G. GEGUŽIS ir DRAUG.
BOSTON, MASS.

KAINA METAMS:
Amerikoje \$1.50
Kitose salyse (užsieniuose) . . . 1.75

PUSEI METŲ:
Amerikoje 75 c.
Kitose salyse \$1.00

Kreipiantis su kokiais nors reikalais į
"KELEIVIO" redakciją arba užsimokant
už laikraštį, visados reikia teip adresuoti:

"KELEIVIS"
28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
— published by —
J. G. GEGUŽIS & CO.
every Thursday in BOSTON, MASS.
Represents over 4,000 Lithuanians in the
city of Boston, 50,000 in New England
and about 400,000 in United States.

The Best Advertising Medium. Executes
all kinds of Job and Book PRINTING.
Translating and Printing in all Mo-
dern Languages.
All Communications should be addressed:

"KELEIVIS"
28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 4

Boston, Mass., 21 Sausio | January | 1909 m.

Metas V.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER FEBRUARY 23, 1905, AT THE POST OFFICE AT BOSTON, MASS., UNDER "THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879."

VISOKIOS ŽINIOS IŠ RUSIJOS.

Peterburgas, 18 Sausio. — Statistika parodė, kad per praėjusius metus caro budėliai pasmerkė nuzudymui 1,957 žmones. 782 ypotos tapo pakartos, o kiti kitokiais būdais nudėti. Daugiausia aukų buvo Varšavoj ir Kijeve. Per tą patį laiką uždaryta 63 laikraščių ir nubausta ant 186,000 rublių redakto-rių.

Štai tik vienu metu caro budėlių darbai. Plaukai siau-riasi ant galvos ir karštas kraujas gyslose užsala. Kada persistatai sau platų lauką, o ant jo 1,957 kartuves su sy-ruojančiais kyplose lavonais. Koks tai sudrebinantis pa-veikslas! Tik pamislinus siur-puliai eina per kuną, o yra žmogus, kuriam nebaisu tą darbą atlikti, kuriam nekal-tas kraujas nežadina sąjūnės išmetinėjimo nė baimės. Ne-išrastas klausimas — kodėl žmonija teip šalta žiūri į tą kruviną tragediją? Galvojame ir į jėškom budo kovojimui su „žmonijos priešu—džieva“ ir — „cholera“, kuomet visų pir-miausia reikėtų prašalinti carus, dar baisesnius žmogū-dzius, negu džiova ir cholera.

Rozdestvenskis mirė.

Peterburgas, 18 Sausio. — Pagarsėjęs nežinojimu savo darbo rusų admiralas Rozde-stvenskis, kurio 1905 m. 25 Gegužės japoniečiai supiški-no laivyną, dabar čia pasimi-rė. Nuo Cušmos mušio, ku-riame jis tapo sunkiai sužeis-tas ir paimtas į nelaisvę, Rozdestvenskis nuolat sirgo ir ant rusiškų naujų metų stai-ga mirė širdies liga.

Provokatorius.

Sausio 16 d. iš Paryžiaus praneša, kad centrališkas ko-mitetas rusų revoliucijonie-rių organizacijos savo susi-žiavime apreiškė, jog vadas kariškos frakcijos (kuopos), Azevas, yra šnipas ir priguli prie slaptos caro policijos.

Azevas darbuojas revoliu-cijonierių tarpe jau 10 metų, ir, rodos, buvo pasisventęs su kunu ir siela revoliucijai. Jis dalyvavo surengime snokal-bio ans rusiško vidaus dalyko ministerio Plėve ir didžiojo kunigaikščio Sergijaus, kurie abu ir prazuvo iš revoliu-cijonierių rankų; paskui da-lyvavo užmušime Perno vi-ce-gubernatoriaus gen. Bog-danovičiaus.

Dabar išsiaiškino, kad Aze-vas gauna nuo caro valdžios 15,000 rublių ant metų algos už šnipinėjimą.

■ Peterburgas. — Gruodžio 29 dieną užsidenę Visos Ru-sijos Moterų Susivaziavimas, kuris buvo Peterburge nuo Gruodžio 23 dienos. Susi-žiavime dalyvavo daugiau, kaip 800 moterų, atvykusių iš įvairių kampų. Iš lietuvių į

tą susivaziavimą atvyko žino-mos jau mūsų visuomenei ra-šytojos ir veikėjos p. p. Ži-mantiene [Zemaitė] ir Gabri-elė Petkevičiūtė, kuri tame susivaziavime perskaitė refe-ratą apie lietuvių moterų pa-dėjimą. Referatas tasai teip visiems patiko, kad susi-žiavimo nariai reikalavo jį perskaityti antrą kartą. Tik-tai p. l. Petkevičiūtė negalė-jo to išpildyti, kadangi tą va-karą ji buvo pasizadėjusi per-skaityti Mažturėnų draugijos nariams apie a. a. Povylą Vi-sinskį. Tą referatą nutarta atspausdinti rusų kalba. Su-sivaziavimas nutare visokiais būdais reikalaujanti sau lygū su vyrais teisių politikos ir visomenės darbuse.

■ Maskva. — Gruodžio 26 d. Maskvos priemiesty Zoi-sin Ostrov buvo baisus atsi-tikimas. Policija atvyko su-imti ten apsigyvenusį gelžke-lio slesorį Kidorkiną ir jo sve-čią, kuris jiems pasirodė abe-jotinu. Tie, pamatę policiją, pradėjo šaudyti. Kidorkinas bandė bėgti, bet liko suzeis-tas, jo gi svečias pasislėpė ant augsto ir iš ten ėmė šau-dyti. Ir tokiu būdu policija negalėjo nei prie jo prieiti, nei įseiti jorą. Atvyko jiems į pagalbą žandarų oficeris su keliais sargybiniams, bet nie-ko negalėjo padaryti. Vienas sargybinis tuojaus buvo už-muštas. Paskui iš Masuvos atvažio apsaugos skyriaus pulkininkas fon Pzenas ir jo pagelbininkas Postruninas ir daug policijos. Pulkinin-kas ir jo pagelbininkas tuo-jaus buvo suzeisti. Pareika-lauta buvo dar daugiau po-liejios ir gaisrininkai. Polici-ją pradėjo tada iš pirmojo gy-venimo šaudyti ir viršų ir už-mušė pasislėpusį. Visa tai tę-sėsi 18 valandų. Pasirodo, kad užmuštasai buvo plėšikų kuopos vadu ir rengė užpu-limą ant traukinio. Suimta 11 įtariamųjų žmonių.

■ Vologda. — Įstremtieji iš Kadnikovo telegrama skun-džiasi Dumos atstovui Gegeč-kori, kad šalčiai jau seniai užstoje, o jiems neduoda zie-mos rubų. Jie prašo jį para-ginti vyriausybę.

■ Vitebskas. — Apipilėstas tapo Michailovščinos valstius. Iš 12 plėšikų trys buvo už-klupti, kurie užmušė vieną policistą, du sužeidė ir patis tapo užmušti.

■ Ryga. — Gruodžio 15 d. karo teismas nagrinėjo Min-taunos gimnazijos mokinių by-lą. Jie kaltinami buvo už socialdemokratų partijos įsteigimą mokinių tarpe. Iš 11 mokinių du liko nuteisti į katorgą ketveriems metams, vienas išstremimui į tolymus kraštus. Visi kiti liko ištei-krasti.

■ Ekaterinoslavas. — Tei-smo rūmai vasmerkė uriadū-ką dviems mėnesiams į kale-jimą už suimtųjų kankinimą.

Teip ir reikia tokiems kale-vaikiams.

■ Odesa. — Karo teismas pasmerkė pakarti mistsargį Furmaną už tai, kad tasai už-mušė du apicierius. Tie apicieriai buvo girti ir užkabi-no mistsargį, pritraukę prie savęs daug pašalinių žmonių. Apgynėjai prirodinėjo, kad Furmanas pildė tik savo pa-reigas, kadangi jiems įsakya buvo vykdyti susirinkusių žmonių, ir jeigu tie neklauso, tai pagalios griebties ginklų. Teismas tačiau neatkreipė į tai savo atydos matomai del-to kad tai buvo dalykas su aficeriais. Nusprendė tikrai kreiptis prie kariūmenės ko-mandanto Kaulbarso, kad tasai palengvintų bausmę.

■ Kurskas. — Traukinio vagonė pasimirė antrosios Dumos atstovas socialdemo-kratas Džaparidze. Jį mat ga-beno iš Peterburgo kalėjimo į Sevastopolio kalėjimą, bet vargšas taip jau buvo silp-nas kad negalėjo privaziuo-ti.

■ Saratovas. — Dvarininkų susirinkimas nutarė išmesti iš savo tarpo pirmosios Dumos atstovą Kotliarevskį už tai, kad jis pasirašė po Viborgo atsisaukimo ir gydytoją Ča-nikajevą už dalivimą val-stiečių sąjungoj.

■ Tiflisas. — Iš Tifliso, Batumo ir kitų Kaukazo vie-tų pareina žinios, kad ten vi-suomenė labai įpykusi yra ant Valstybės Dumos atstovo Purnškevičiaus už tai, kad ta-sai visai neteisingai išskolijęs Dumos posėdyj Kaukazo vie-tininką Voroncovą. Daškova ir kitus valdininkus, o taipogi ir armenų kultūrinės įstaigas. Armenų kultūros sąjunga iš Baku prisiuntė Dumos pirmi-ninkui Chomiakovui telegra-mą, kuria prirodė, kad Puriš-kevičiaus užmetėjimui yra tikras melas.

ŽINIOS IŠ VISUR.

Baisi katastrofa.

Veszprin, Vengrija. — Sau-sio 15 d. čia atsitiko baisi ka-tastrofa. Anglių kasykloj ex-plodavo susikuope gagai ir 240 darbininku ant syk tapo palaidota vienam grabe.

Miestas Veszprin guli 16 mylių į piet-rytus nuo Veng-rijos sostinės Budapešto; gyventojų turi 15,000.

19 dienų išgyveno po griu-vėsiais.

Messyna, Italija, 16 Sau-sio. — Atrasta čia trejata vaikų išgyvenusių 19 dienų po griuvėsiais. Tėvas jų, Ni-ccolo Minissoli, neseniai at-vyko į Ameriką.

Laike žemės prebėjimo mo-tina likos ant vietos užmušta, o vaikai kokiū tai stebuklin-gu būdu įkrito į sklepą, kur-darė truputį maisto išgyveno tamsoj po griuvėsiais 19 die-

nų ir visą laiką girdėjo kurtų bildėjimą griuvančių mūrų. Pagaliaus bernaičiai 9 metų pasisekė išlysti iš po griuvė-sių ant viršaus. Paskui iš-gelbėta ir pasilikusios jo dvi sesutės.

Skurdžių bruzdėjimas.

Oporto, Portugalija, 18 Sausio. — Šitoj apilinkėj yra daug vinyčių, kur dirba „portvina“. Tarp darbinin-kų toks skurdas, kad bado verčiami sukilo vargšai ir pa-reikalavo geresnio užmokės-nio. Bet valdžia tuoj davė kariūmenę apginti kapitalis-tams savo reikalus. Suerzinti skurdžiai metėsi ant kare-ičių, pastarieji atsakė durti-vais. . . . Ir pasipylė vargdie-nių kraujas. Biurokratams jis pigus. . . .

Bedarbių klausimas Ang-lijoje.

Londonas, 19 Sausio. — Tam tikra komisija įnešė į parlamentą sumanymo pro-jektą, kad reikia užsodinti mi-šku 9 milijonus akrų žemės Anglijoj ir Irlandijoj (Air-i-joj). Tą darbą komisija pata-ria padalinti ant aštuonių metų, tai yra po 112,500 akrų kasmet. Tokiu būdu 18 tuk-stančių bedarbių žiemos lai-ke galėtų gauti darbą. Pra-dėjimui to darbo komisiją pa-taria parlamentui užtraukti paskolą. Praslinkus 80 metų miškai atneš kasmet po 87,500,000 dolerių pelno.

Liudnas apsiereikimas.

Paryžius. — Šiomis dienomis Francuzijoj turėjo vietą liudnas apsiereikimas. Nuc 10 metų ten nebuvo jau nei vienos mirties bausmės, bet štai didžiosios revoliucijos sunų krutinėse užsidedę žmogudystės troškuly ir su-griautas jau giliotina (įrankis galvos nukirtimui, kuris tapo įvestas Francuzijoj laike di-džiosios revoliucijos) tapo iš-naujo pastatyta ant reikala-vimo visuomenės nubauti mirčia 4 piktadarius, kurie savo laiku papildė kelias žmogudystės ir daug vagys-čių.

Ekzekucija tęsėsi 9 minu-tes tarp 7 ir 8 valandų išryto. Ant plėčias susirinko tuk-stančiai žmonių pasižūrėti to kruvino darbo. Kada pasiro-dė budelis, minia užgriogė: „Lai gyvuoją Deibler! Lai gy-vuoją budelis!“

Japonijos nusiminimas.

Tokio. — Atėjusios iš San Francisco žinios apie naują prispaudimą japoniečių, iš-saukė didelį nusiminimą. Dė-lai persekiojimo japoniečių Kalifornijoj jau buvo iškilęs nesutikimas tarp Suvienu-tų Valstijų ir Japonijos ir vos-vos užsibaigė taikos keliu; da-radė truputį maisto išgyveno persekiot geltonveidžius.

Drebėjimas žemės.

Pereitoj savaitėj žemės dre-bėjimas iš salos Sicilijos ir pussalio Calabrijos persikėlė į Šiaurinę Italiją, vienok jo-kios blėdies šiūom kartu ne-padarė.

Tas pats drebėjimas pasie-kė visą Balkanų pussalį ir pie-tinę Austriją.

Florencijoj, Venecijoj ir Medyolane teipgi apsiereikė lengvas bangavimas žemės žievės.

Balkanų aidai.

Konstantinopolis, Turkija. — Austrija užmokėjo Turki-jai \$10,800,000 atlyginimo už tai, kad iš Turkijos globos pasisavina Bosniją ir Herce-gviną. Derybos užbaigtos, pinigai užmokėti ir atliktas kriukis.

Kada pasklydo apie tai zi-nia, sujudo visos beveik slo-veniškos tautos. Visi prieš Austriją. Serbijoj tuoj tapo sušauktas nepaprastas užsie-nio ministerijos susirinkimas, kuriame pirmininkavo pats karalius iki vėlai nakčiai.

Karo ministerija nutarė nu-pirkti 1,200 arklų į armiją. Laikraštija apreiškė, kad jeigu Austrija nori pavergti Hercegoviną ir Bosniją, tai pirmą turį suglemžti visą ser-bų tautą.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu.

— Sveikas gyvas, Maik! Kaip tau einasi?

— Viskas gerai. O tau, tėve?

— Man blogai. Pradėjo šalt, o čėverykai kiauři.

— Kristus visą amžių čėverykų nematė ir tai gyvena.

— Juk aš ne Kristus, asile, tu! Kristus užimė iš nekaltos prasidėjimo, o aš... Kristus trečiojo dienos iš numirusių prisikėlė ir su visu kunų įžengė į dangų, o mane juodoji žemė vabalai suėdė. Ir kaip tu gali lyginti?

— Ne vien tik Krystus su kunu įžengė į dangų, tokių šventų daug yra.

— Bet aš tik negaliu būti šventas, vaike.

— Juk ir šventieji buvo tokie pat žmonės kaip tu, bet per maldas ir metavones užsiėmė daug dūšiai ir kūniui.

— Bet aš, nedoras, to neįstengsiu.

Zinomas dalykas, kad be vargo atsiekti to negalima. Kas nori dangų užsitarnauti, tam neprivalo rūpėti jo kūno reikalai; jeigu tavo čėverykai kiauři, jeigu žiponas suplyšęs ir tau šalta — neruguok tėve... neruguok jeigu tavę kas ir nuskriaus, jeigu nevalges busi — viską kentėk ir da deka vok dievui už tuos vargus. Tik tuomet galėsi dangų pamatyti.

— Bet kaip aš galiu tylėti, vaike, jeigu nuo anksto ryto iki vėlai nakčiai dirbu kaip mulas, visas prakaituotas ir sodinas, kvėpuju tik dulkeimis ir dumais, niekad saulės šviesos nematau, ir už tą viską turiu dar apiplyšęs vaikščioti, turiu nevalges būti ir da dievui dėkavoti? Ar tu pasiutai, Maik, ar ką?

— Tėve, čia gyvenimas trumpas, nereikia apie jį daug paisyti. Turim atsiminti aną pasaulį; ten gyvenim per amžius.

— Ar tu tenai buvai? Ką?... Aš tik tą žinau, kur šiandien gyvenu ir ar tas gyvenimas trumpas ar ilgas, man vistiek; jeigu aš jausmus turiu, tai noriu juos ir užganėdinti. O jų užganėdinimui nedaug te reikia — gerai pavalgyti, minštai ir šiltai išsigulėti, prietinkant apsiūti, apsiengti — tai ir viskas.

— Bet gali žmogus ir be to apsieiti. Kamgi tą kūną teip lepinėti?

— Tas nėra joks lepinimas, jeigu aš noriu žmōniškai gyventi. Ir kodėl tu tam priešingai? Argi tau skursti geriau? Paziurek kad krautuvės užverstos puikiais daiktais, kamgi juos žmonės dirba, jeigu patys negal vartoti! Mēs esam tik per kvaili, patys dirbam ir bijom savo darbą pasisavinti, kad tuomi dievo neužrustint. Kapitalistams to tik ir reikia. Jie nesako sau kad apie šį gyvenimą nereikia paisyti. Jie lupa kvailius ir juokiasi iš jų. Dievas juk žmonių skriaudų nenori, o jeigu mēs per savo kvailumą savę skriaudžiam, tai mēs ei nam prieš dievo norą.

— Jeigu tu šiteip kalbi, tėve, tai į dangų nepateksi. Dievas socialistų nekentia.

— Kodėl? Jeigu dievas my-

li teisybę, tai turi ir socialistus mylėti.

— Aš tau kitą sykį pasakysiu, tėve, kodėl.

— Gerai, Maik; aš irgi turiu klausimą apie socialistus. Turėsi man paaiškinti.

Nugi pasileidę biautybės!

(Feljetonėlis.)

Nugi pasileidę biautybės! Gal klausite kas? Nugi So. Bostono T.M.D. kuopa! Tai tikri chamai iš po juodos žvaigždės. O žinot dėl ko? Bet kas to nežino? Jeigu kas pats laikraščius neskaito, tai girdejo nuo kitų, kad tie ne civilizuoti sutvėrimai pradėjo savo vyriausybę peikti. Ir tai ptaį pirmininkai! Ar tai ne pasileidimas! Ai-ai-ai! Kas čia tik ir bus iš to? Jie visai nepaiso, kad žmonėms draudžiama kritikuoti aukštesnius... Ir tartum ant keršto, viešai apskelbė pa- peikimą. O tas buvoteip:

Centro valdyba pereinam susivaziavime be kuopų žinios nutarė išleisti dro V. Kudirkos raštus. O So. Bostono kuopa savo susirinkime išdėrbo rezoliuciją, kad pirma leisti Mačio raštus, kas seniai tos pačios T.M.D. nutarta ir rankraščiai jau surinkti. Kudirkos raštai esą neįspirti da pirmutinio leidimo, ir todėl su jais da galima palaukti. Bet tas dar niekuikis. Tos pačios kuopos nariai pavėlyjo sau daug toliau nužengti. Ir štai kokiam atvejuje: jie išdėrso viešai apskelbti per organą centrališkam pirmininkui, p. Balevičiui, papeikimą už jo apsolitizmą. Ar girde-jote?

Jie nežino, kad kuopa neturi tiesos daryti užmetimų vyriausybei arba duoti jai pamokynimus. Jiems rodosi, kad toji vyriausybė išrinkta pildymui kuopų įsakymų ir tarnauti joms. Juk tai negalimas daiktas! To turbūt ir ant marso da nėra. Tai būtų tikra anarchija... Baisu! Jie nežino, jog vyriausybė renkasi dėl to, kad valdyti ir visi ją tur guodoti. Jos negalima peikti, nė kritikuoti, nes ant jos remiasi visuomenės garbė. Kas peikia vyriausybę, tas plėšia visuomenės garbę. Tokiems vyriausybę turi turėti gerą nagai-ką. Kitaip jų nesuvaldysi.

Tai matot, kas tai yra vyriausybė! O So. bostoniečiai juokas sau daro iš jos. Sulyg jų nuomone, tai pirmininkas toks pat sutvėrimas, kaip ir kiekvienas dvikojis gyvūnas; jį bile kas gali kritikuoti ir peikti. O tempora! o mores! Na, tai jų laimė, kad čia ne Rusija. Už tokį darbą jie dasizinuoti, po kiek svaras zandaro kumščios. O tas labai jiems būrų reikalinga: žinotų, biautybės, kaip reikia vyriausybę guodoti....

Vejabrolis.

ŽODIS I AMERIKOS LIETUVIUS.

Neužmirškime Tėvynės ir savų.

Broliai ir seseris, Amerikos Lietuviai! Daugumas iš mūs širdies palikti savo brangią ir numylėtą tėvynę Lietuvą, esančią po caro valdžios jungu; palikome ją bėgdami vieni nuo caro kartuvių virvės, kulkų, kiti nuo Sibiro ir kalėjimų, kiti nuo kariūmenės ir atkeliavom į šiek tiek laisvesnę šalį, vienok neužmirškime savųjų, gyvenančių tėvynėje ir velkančių sunkų valdžios jungą. Vieton ką siūnčiame keletą dolių, vėlyk užrašyti koki nors laikra-

stį, iš kurio jie turės šviesą ir naudą per išstisus metus. Aš už geriausį laikraštį aprinkau „Keleivį“, t. y. „K.“, kuris neatbodamas nei ant kelio tolimo, nei ant jurių gilumo, nei audrų, nei ir platinas draubinišką susipratimą ir šviesą tarp lietuvis valstiečių. Užsimink su vietiniais lietuvis ir pakalbink, kad užrašytų koki nors laikraštį, tuoj atkirs tau, kad nėra pinigų, ne pilną laiką dirbu, o antra, jokios naudos nėra iš laikraščio, tik popierės gabalas. Bet nuveikime subatvakariais ir tokių stūbas, jau einant pro duris dvokia tas baurus rudžio kvapas, viduj randi stalą nustatytą stiklais ir bonkū-tėmis; vieni snaudžia, kiti visai nugriuvę. Nedėdieniais nuveikime į klibus, pamatysime, traukia rudį, kaip veršiai buizą ir baubia, kaip pavasarį išleisti laukan. Geda lietuvių teip daryt, gėda! Daugiausia teip daro neskaitytieji laikraščių ir karstieji katalikai. Metai, kaip atvykau į šią šalį ir nusprendžiau užrašyti saviemsiais tą laikraštį, sykiu su tuo straipsneliu suučių ir pinigų dėl visų metų. Broliai ir seseris, neužmirškime, jog Lietuvos dar didesnė bėginė iš vienos pusės, ir baurus persekijimas iš kitos, o dar daugumas, nesuprasdami naudos laikraščių gaili kelių rublių. Jeigu mēs užrašysime, tada pripras ir paskui pažinę naujingumą beabejonės patis užsirašys. Dar sykį sakau, paremkite šį mano uzmąnymą, užrašydami dėl savųjų arba gerų draugų, kurie teipgi ir mūsų neužmirš, paduokime viens kitam ranką, gyvenime vienybėje, nes tik per vienybę galima laimėti.

19.XII.08. Antanas Neris.

Kaip susinaudoja maistas.

Maisto perdirbimas prasideda burnoje, kur jis tampa sukrūšintais ir samaišytas su seilėmis, idant lengviaus būtų praryti ir skilvy turėtų lengvesnį darbą jį perdirbt saivai. Kuo geriausias maistas sukrumtytas, tuo jis paskui geriau persidirba. Beto, ko daugiasis kramtoma, to daugiasis seilių bėga, to ir skilvy daugiau sulčių pasidaro. Seilės užturi savyje fermentą, vardu ptyaliną, kuris paverčia krakmolą cukrų-maltosą. Seilės bėga į burną iš seilių grumulų, kurių yra trys poros: vieni paaušę, kiti po zandą, treči po liežuviu. Burna išlieta gliuimine pleve, kuri leidžia gliuimą, užlaikaučią burnos drėgnumą. Seilės bėgimą sudrėgina bent daiktas paimtas į burną, bet labiausiai maistas. Seiliniai grumulai yra po įtekme nervų, ka galima patėmyt nors ir iš to, kad kartais seilės bėga pamislins apie maistą, arba pamacių jį, nekalbant apie pavuostymą. Perdirbimas krakmolo burnoj apsisotja, jei tik seilės pasidaro rugšti. Teipgi seilių veikmė susimažina, jeigu jos yra atskiestos vandeniui. Užtaigi maistas turi būti gerai sukrumtytas, sumaišytas su seilėmis ir ryjamas be pagalbos vandens.

Skilvy yra mėsinis zakas, kabantis kairėj pusėj žemiau šonkauliu. Jo raumens vieni išilginiai, kiti aplinkiniai, treči įvairių. Pasibaigiant skilviui, kur prasideda žarna, yra apvaliniai raumens pavėiksle ziedo, kurie susitraukdami uždaro išėjimą, kad maistas peranksti neišeitų į žarną, o atsileidžia tik tada, kada maistas gerai išstirpintas. Vidurys skilvio išklotas gliu-

mine pleve, kuri išleidžia skilvio sultį. Ta sultis yra rugšti nuo hydrochlorinės rūgšties. Apart to yra dafermritas pepsinas, kuris perdirba maisto baltimą į peptoną. Skilvio raumens traukosi, maisto maistą, ir išstirpina dalis leidžia į mažąją žarną, o neištirpintas užlaiko iki nebus ganėtinai sumalta. Į kraują išskilvo susigeria tirštas alkoholis, druskos, vanduo, visas kitas maistas eina į žarnas. Žarnų gliuimine membrana yra išbrukuota stačiomis celėms ir suraukšlėta. Tose raukšlėse yra įvairūs grumulai, kurie išdirba žarnų sultis. Apart to čion subėga sultys iš kasos — pancreas ir tulzės iš jėkunų. Kasos sultis turi ypatingą svarbą maisto perdirbime, nes tur savyje fermentus, kurie perdirba ir baltymus ir krakmolą ir taukus. Žarnos mazytes daleles. Maistas teip perdirbtas susigeria į kraują, kurio sudynėliai yra suvesti į gliuiminę plevę. Kraujo sudynėliai venos neša tą maistą į jėkvas — kepenis, kur irgi pereina per kostuvą ir tada eina į kraują ir išsinešioja po kūną. Taukai persisunkia į limptos sudynėlius ir pereina tiesiog į didžiąją veną.

D-ras F. Matulaitis.

„Kame dora ir tiesa.“

„Kel.“
Garbus Redaktorui! Prisiunčiu jums straipsnį „Kame dora ir tiesa“. Buva pasijutęs į „Tėvynę“, bet sugrąžino man atgal. Todėl meldžiu jį patalpinti „Keleivyje“.

Po tokiu antgalviu No. 49 „Tėvynės“ p. Mikolainis porina Bagočiui už jo garsų agitatyvišką laišką, ir prie to dar užgauna tas ypatas, kurios paminėtos tame laiške ir podraug socialistus.

Kadangi į tarpą tų ypatų ir aš esmi įveltas, tai priverstas esmi paaiškinti „Tėvynės“ skaitytojams, kame mano kaltė ir kuom čia kalti visi socialistai.

P. Mikolainis sako: „Bagočiui galima išteisint norint vel jį turėti S. L. A. pirmininku, nes jis spļauja ant doros ir principais šinkuoja, kaip žydėlis pipirais. Bet negalima išteisint tų ypatų, be kurių pritarimo Bagočius nebūtų garsinęs jų vardų į kandidatus ir t. t.“ Dorasis Mikolainis, iš kokių šaltinių tamista sėmėi tą žinią, kad teip drašiai tvirtini, būk su mūsų žinia Bagočius mūs vardus įvartojo į tą laišką? Kad Bagočius galėjo žinoti, jog aš ir kiti nariai (tam laiške pagarsinti) sutiktume priimti centro viršininkų kandidatūrą, tai tame nėra nieko bauraus, vienok neesame minėtojo laiko dalininkais. Kaip aš į tą agitatyvišką Bagočiaus laišką žiūriu, čia neminėsiu, nes jau pora savaičių atgal rašiau apie tai „Tėvynėje“. Čia vienok verta ir į p. Mikolainio „dora“ ir „tiesą“ pažvelgti.

P. M. nelaukdamas, kaip išsitaris apie tą laišką patįs socialistai, skubinais visus socialistus apkaltinti, butent: „socialistai, tai toki žmonės, su kuriais galima būt bent kompromisu susitar. Jie teip, kaip ir kunigai. Jie nešoki pagal jų dūdą, tai „raus“. Jie neklaidingi“. Kaip p

kit atsilankyti ant mūsų susirinkimo, kuris bus 24 Sausio (January), 2 val. po pietų po num. 164 Hanover st., Bostone. Dabar įstojimas labai lengvas, nes tik 50 c. ir nereikia daktaro paliudijimo. Nuo Vasario bus daug sunkesnis. Kvietime visus tautiečius, kviečiam į vienybę, idant kiekvienoj nelaimėj galėtų tumem viens kitam brolišką ranką paduoti. Pagalvokite, broliai ir ateikite pas mus, mes jus lauksim.

G.L.U.D.B. Komitetas:
Prez. John A. K. Burnett,
Vice prez. A. P. Želionis,
Kas. J. Zintelis,
Skr. J. Tamulis.

Scranton, Pa.

Darbai anglių kasyklose eina ne blogai; dirba pilną laiką, po 9 valandas, ir kas turi geresnį darbą, uždriba nebologausiai. Iš kitur pribuvusiems geras darbas gaut sunku.

Dabar pas mus lietuviai sukruto darbuotis. 20 d. Gruodžio atsibuvo prakalbos Ukės Pašelpinio Kliubo: publikos prisirinko pilna svetainė ir visi užsilaikė rimtai. Kalbėtojai aiškino apie užkėsysę ir politiką, potam 2 merginos perėjo per svetainę ir surinko 17 dol. išleidimui dr. V. Kudirkos raštų. L. S. S. T. kuopa gyvuoja čia jau apie 2 metus ir iki šiam laikui gerai laikėsi, bet dabar pradėjo silpti iš tos priežasties, kad draugai pradėjo skirstytis.

27 Lapkričio J. Zorckas tapo sunkiai sužeistas anglių kasykloje ir už 3 dienų persiskyrė su šiuom pasauliu, o kitus buvom priversti prasišalinti iš minetos kuopos dėl lei ypatingų nesutikimų (labai nupeiktinas pasielgimas tamistų, jeigu dėl ypatingų nesutikimų ardoite vienybės ryšį. Red.) Tie buvusieji draugai dabar labai persekioja ir nori kelių užstot einantiems pirmyn. Rugšėjo mėnesyje pradėjome mokyti komediją „Knarkia paliepus“, bet neturėdami ištekliaus pasiimt atsakantį ruimą, išprašė pas draugą Rutkauską. Vienas buvęs teatrališkos kuopos narys, da ir vadovas, dažinojo, kad mokinamės pas Rutkauską, atėjęs sako: „kam jūs priimat juos užtyk mindingioti karpetas? Išvykt laukau. Tas ir tas (vadino vardais) aktorais niekad nebus!“

New Britain, Conn.
Darbai pas mus šiuom karu pradėjo geriau eiti. Bet daug žmonių vaikščioja da be darbo.

Lietuvių pas mus yra diktas buris, bet kadangi nėra tarpe jų vienybės, nėra tvirtos susirinkimo, tai niekas ir nežino kiek jų ištiko yra. Didesnė dalis mūsų jaunomėnės visą liuosą laiką praleidžia ant bergždžių darbų. Vakarais ir šventadieniais su vėję kaziruoja ir girtokliauja; apie knygas ir laikraščius nė girdėt nenori.

P. P. Pilipauskis.

Bellows Falls, Vt.

Iš 23 ir 24 Gruodžio naktį čia vienas žydelis eidamas gulti dikiškai prikurino pečių. Kada jis užmigo, užgimė gaisras, kuris sunaikino 2 namus, 4 šeimynų sudegė rakandai ir visas jų turtas. Nukentėjusieji visi lenkai. Vienas šokdamas per langą nuo 3-čių lubų smarkiai susitrenkė.

Gyvena čia burelis lietuvių, bet labai tamsūs žmonės. Suvėję vieni kitus pravardžiuoja, išjuokia — tai smagiasias jų užsiėmimas. Skaitančių laikraščius labai mažai.

Z. Palaukietis.

Naugatuck ir Union City, Conn.

Tarp šių dviejų miestelių skirtumas tik varduose. Dirbtuvių čia yra stambesnių apie devynios. Gumo apantuvų 4 ir viena guminių pirštinių, nuo litas kotų ir šep visokių guminių daiktų. Vilnos, chemiška, „fandre“ ir dar keletas smulkesnių.

Darbai visiškai blogai eina, ypač guminėse, dirba tik po 4 dienas per savaitę: U. S. Rubber Co. tik tris dienas. Iš guminių atleido daug darbininkų nuo darbo.

Lietuvių šioje apylinkėje yra daug. Apvietimas nevysai žemai stovi, nes galima spręsti iš visokių čia esančių organizacijų.

parodo, kad A. Višnaitė nieko nežino, nes ir tokių pravardžių mūsų kuopoj nėra, kaip buvo parodyta. A. V. Korespondencijoj toliaus sako: „kas aršiausiai — buvo labai keistai pasirėdę, apsikabinę visokiom žaislelėm, kas visą skonį gadino. „Ir kokios žaislelės ten buvo nereikalingos? Jeigu kapitono rolę lošė, tai turėjo būt ir drapanos tam atsakano; juk zydo arba uabago drapanom joneapredys, si, teip lyginai, kaip zydo negalima apredyti kapitono drapanomis.“ Toliau sako: „šep vakaras buvo gražus; svečių buvo daug ir gražiai užsibai gė. Aš mislinu, kad galėjo daug uždribti“. Teisybė, uždribom, bet ne tiek kiek išrodė, o kiek atliko, ir tai męstoj nepragėrėm, bet pasidėjom ant tolimesnių reikalų. Dar pas senąjį kasierių yr likę \$9 su centais. Teisybė, tada atiduot, bet kada atiduos — nežinia.

L. S. S. T. kuopos draugas.

Boston, Mass.

3 Sausio pas Pr. Ambrozaitį buvo krykštynos. Svečiai besilinksmindami užmanė pakauti po keletą centų išleidimui dr. Kudirkos raštų. Aukavo šios ypatos: A. Stankaitis \$1.00, K. Stankaitis, J. Tamulys, J. Leikas, B. Petrešonas, V. Dundas ir F. Toleikis po 25c.; L. Maciulskis 50c., T. Andrešunūtė 15c., F. Ramanauskas, K. Rudavičia, J. Petravičia, V. Kavaliauskis, P. Tamulys, B. Senkevičiūtė, V. Remeika, A. Varnikaitis ir P. Rukinskas aukavo po 10c. Viso labo surinkta \$4.15.

Nepasirašęs.

New Britain, Conn.

Darbai pas mus šiuom karu pradėjo geriau eiti. Bet daug žmonių vaikščioja da be darbo.

Lietuvių pas mus yra diktas buris, bet kadangi nėra tarpe jų vienybės, nėra tvirtos susirinkimo, tai niekas ir nežino kiek jų ištiko yra. Didesnė dalis mūsų jaunomėnės visą liuosą laiką praleidžia ant bergždžių darbų. Vakarais ir šventadieniais su vėję kaziruoja ir girtokliauja; apie knygas ir laikraščius nė girdėt nenori.

P. P. Pilipauskis.

Bellows Falls, Vt.

Iš 23 ir 24 Gruodžio naktį čia vienas žydelis eidamas gulti dikiškai prikurino pečių. Kada jis užmigo, užgimė gaisras, kuris sunaikino 2 namus, 4 šeimynų sudegė rakandai ir visas jų turtas. Nukentėjusieji visi lenkai. Vienas šokdamas per langą nuo 3-čių lubų smarkiai susitrenkė.

Gyvena čia burelis lietuvių, bet labai tamsūs žmonės. Suvėję vieni kitus pravardžiuoja, išjuokia — tai smagiasias jų užsiėmimas. Skaitančių laikraščius labai mažai.

Z. Palaukietis.

Naugatuck ir Union City, Conn.

Tarp šių dviejų miestelių skirtumas tik varduose. Dirbtuvių čia yra stambesnių apie devynios. Gumo apantuvų 4 ir viena guminių pirštinių, nuo litas kotų ir šep visokių guminių daiktų. Vilnos, chemiška, „fandre“ ir dar keletas smulkesnių.

Darbai visiškai blogai eina, ypač guminėse, dirba tik po 4 dienas per savaitę: U. S. Rubber Co. tik tris dienas. Iš guminių atleido daug darbininkų nuo darbo.

Lietuvių šioje apylinkėje yra daug. Apvietimas nevysai žemai stovi, nes galima spręsti iš visokių čia esančių organizacijų.

Turime tris pašelpines draktes, moterų draugystę, politiška Kliubą. Tėv. Myl. Drakstė, dvi S. L. A. kuopas, L. S. S. kuopą, Vaicaičio teatrališką kuopą ir Dr. V. Kudirkos knygynas. Bet mūsų lietuviai nors ir daug turi draugystę ir kuopų, vienok nesišlepė ten buvo nereikalingos? Jeigu kapitono rolę lošė, tai turėjo būt ir drapanos tam atsakano; juk zydo arba uabago drapanom joneapredys, si, teip lyginai, kaip zydo negalima apredyti kapitono drapanomis.“ Toliau sako: „šep vakaras buvo gražus; svečių buvo daug ir gražiai užsibai gė. Aš mislinu, kad galėjo daug uždribti“. Teisybė, uždribom, bet ne tiek kiek išrodė, o kiek atliko, ir tai męstoj nepragėrėm, bet pasidėjom ant tolimesnių reikalų. Dar pas senąjį kasierių yr likę \$9 su centais. Teisybė, tada atiduot, bet kada atiduos — nežinia.

Kalbėtojas žadėjo kalbėti iš biblijos ir ant kiekvieno užklauso apsiėmė duoti išaiškinantį atsakymą. Todėl nedvykai, kad prisirinko daug žmonių, mat vieni žingėdavo šitą išgirsti iš šventraščio, kiti-gi pasirengę duoti pačius klausymus ir tuomi „sukirsti“ misijonierių, o drauge ir nurodyti šventraščio klaidas.

Apart dviejų nuomonių susirinkusiųjų pribuvo dar apie keturi valnamaniai (taip jie save vadina). Bet šie atvyko ne pasiklausti, nei „sukritikuoti“ tik padaryti triukšmą, kad negalėtų kalbėtojas nieko pratariti. Ir vos tik kalbėtojas pabaigė savo trumpą kalbą, kaip vienas pasigėręs užsoko ant pagrindų ir sketrodamas pradėjo niekinti ir keikti kalbėtoją.

Pirmsėdis dar bandė stabdyti, bet iš kampų pradėjo prunksti ir reumuoti. Galop žmonės matydami, kad jokios tvarkos nėra, turėjo neoroms skirstytis.

Nesinori būti mokytoju, bet žodžiai veržiasi iš krutinės, argi tik teip mes turime elgtis? Neutariu aš už misijonierių nė jo šventraštį, bet apgailestauju žmonių tamsumą. Jeigu mes esame persitikinę, kad tokis bibliškas mokslas nėra naudingas, tad reikia nurodyti jo bevėrtę visuomenei rimtesniu būdu, nes tik protinga kritika gali priegero privesti. Keldami tokias bartvakes ir neleidziami kalbėti, netik gero nepadarėme, bet suerzinom susirinkusiųjų jausmus ir tuomi atšaldėm nuo klausymo ir interesavimosi susirinkimais ir prakalbomis. Tiesa, tiems kurie kėlė liarm nerupi organizacijos gerovę, nes jie niekur nepiguli statydami save už visus išmintingiesnius.

Ant galo prakalbų rengėjams reikėjo nedaleisti keletoms girtoms ypatoms kelti tokį triukšmą, bet mandagiai paėmus už apikaklės išleisti per duris, tada ir publika būtų užsiganėdinus ir gėdos nebūtų.

Klausytojas.

Brighton, Mass.

Guodotina „Keleivis“ Rėdystė! Meldžiui patalpinti keletą žodelių iš mano patimijų, kaip vedas mitingai pašelpinėse draugystėse, teip pat ir socialistų kuopose. Nežiūrint, kad pirmutinės susidėda iš žemesnių klotų visuomenės, o pastarosiose daugiau inteligentiškesni elementai. Teip tai švento Jurgio draugystėj Brightone buvo įnešimas, kad prisidėti prie išleidimo raštų Dr. V. Kudirkos. Bet kur tau! Vienas atsirado, kuris pasakė: „jūs nieko neišmanot, juk jis jau seniai miręs, tai kam tie raštai jo reikalingi?“ Teip ir paliko. Tas pats dedasi ir socialistų kuopoj Brightone, kur teko būti 10 Sausio. Išrinktas pirmininkas to vakaro pradėda pravardžiuoti susirinkusius po kelis kartus, tada vienas iš publikos sako, kad tarp mūsų nėra tokios pavardės.

Tada pirmininkas sako: „Ty, lėk durniau, nes aš apsirikau!“ Nebūtų dyvai girdėti tą nuokio bandaganio, bet čia išėjo iš lupų III klesos gimnazisto, Nežinau, ar visur teip mūsų inteligencija elgiasi, ir ar gal su tuo ką gero atsiekti?.. Labai abejoju.

Brightonietis.

Edwardsville, Pa.

14 Sausio čia buvo perstatytas teatras: „Knarkia paliepus“, ir „Salemono sapnas“. Aktoriai teatrališkos kuopos iš Scrantono, atlošė savo roles nebologausiai. Publika susirinkusi pasizūrėti lošime turėjo daug progos pasijuokti.

Monologas, kaip rusų oficerias mokina jauną kareivį, teip pat nemažai užinteresavo susirinkusius, tik ant nelaimės ne kaip nusisekė, nes oficerias benušdamas kareivį pats parvirto.

„Salemono sapnas“ nusisekė da geriau, taip kad nuo darbininkų, iš kurių susideda ta kuopelė, nieko daugiau negalima norėti.

Tarpuose deklemano eiles D. Rutkauckiūtė.

Po perstatymo buvo balius ir sekėsi teipgi nebologai. Svaigėnčių gėrimų nebuvo, bet jaunimas linksminosi sau gražiai ir jokių neapykantų ten neišliko ir visas vakaras mano atminčiai pasiliko labai pavydingas.

Aš iš savo pusės ištariu ačiū 91 kuopai L. S. S., kuri surengė tokį pavydingą vakarą ir iš savo pusės patarčiau, kad ir kitos kuopos imtų pavyzdį ir rengdami vakarus vengtų svaigiančių gėrimų.

Straus.

New Philadelphia, Pa.

Skaitydamas „Darb. Vil.“ užtėmėjau pirmam jos numerį, kad vietinis kun. Kaminkas žada persikelti į Shenandoah'io lietuvių katalikų parapiją.

Nekalbėsiu daug apie to kunigo darbus, visa aplinkinė pažįsta jį gerai, pažįsta jau net ir patį tamsiausiasieji žmonės, kad jis ne Dievo žodžio skelbėjas, bet paprasčiausiai žodžiais praeiklia kokią nors nepatinkamą jam ypata arba idėją. Pasakysiu tik tiek, kad bėgdamas nuo vilko dantų, užbėgsite ant meškos letenos.

Štai keletas darbų Kaminko, kaip lietuvių-katalikų kunigo. 1906 m. sulaukus ilgų rudens vakarų keletas jaunų vyrų sumanė sutverti vakarinę mokyklą. Išgirdęs apie tai Kaminkas, nepažinodamas nė žmonių, nė tų žmonių nuomonių, pasibiau rėtiniais žodžiais iškeikė visus tuos žmones ir prašė Dievo vardu moterų, kad jos išvartų tuos pagonus iš

